

نام و نام خانوادگی:	بسمه تعالی	نام طراحی: آقای حسنی
کلاس:	اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین	سال تحصیلی ۱۳۹۹-۴۰۰
رشته:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۱ قزوین	زمان: ۸۵ دقیقه
نام دبیر:	دبیرستان دخترانه فرهنگ و آموزش	خرداد ۱۴۰۰
		آزمون درس: فارسی ۱

قلمرو فکری ۸ نمره

۱- ابیات و عبارات زیر را به نثر روان معنی کنید.

الف - در بُن این پرده نیلوفری کیست کند با چو منی همسری. /۵.

ب - مکاری از ما سی دینار مغربی میخواست. /۵.

پ - ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن تأثیر اختران شما نیز بگذرد. /۵.

ت - - سگ را روان گرتنه می ریخت. /۲۵.

ث - خون تو شرف را سرخگون کرده است. /۲۵.

ج - تجلی هستی است جان کندن من. /۵.

چ - تو قلب سپه را به آیین بدار. /۵.

ح - عنان و سنان را پر از تاب کرد. /۵.

خ - در کنج خلوتی از برزن دو خروس را دیدم که گرد برانگیخته اند. /۵.

د - چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی نشاید داد دست. /۵.

ذ - سمند سر افراز بر دژ کشید. /۲۵.

ر - می نمود آن مرغ را هرگون شگفت تا که باشد کاندرا آید او به گفت. /۵.

ز - به ناچار سپر بینداخت. /۲۵.

۲- در مصراع اول بیت زیر، شاعر چه وظیفه ای برای خود در نظر می گیرد؟ /۵.

- بر تیر جورتان ز تحمّل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد

۳- عبارت اثر غم و شادی بر دیگران پیدا مکن به کدام ویژگی اخلاقی تأکید دارد؟ /۲۵.

۴- در جمله همه خوشبختی خود را در همین دم قرار ده، نویسنده خوشبختی را در چه می داند؟ /۵.

۵- مفهوم کلی (کنایی) عبارت زیر چیست؟ /۵.

- جز تو کسی نمانده است که در زندگی ما نخل و عنب و تاکستان بکارد.

۶ - منظور از کلماتی را که زیر آنها خط کشیده شده است بنویسید. ۵/.

الف - در زمانه سقوط و ویرانی جز تو کسی باقی نمانده است

ب - ای کاش آرزویت از سر عشق باشد و تملک عاشقانه باشد زیرا آرزوی ناکارآمد به چه کار می آید؟

۷ منظور از فصل در عبارت زیر چیست (فصل نماد چه چیزی است؟) ۲۵/.

ای سرور بان ها و فصل ها ، تورا عطری نامیدم که در غنچه جای دارد.

قلمرو زبانی ۷ نمره

۱ - لغات مشخص شده را معنی کنید . فقط لغت و معنی آن را در پاسخ نامه بنویسید. ۱/۵

الف - بیوشید درع سواران جنگ ب - دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای

پ - نیامد ز کار تو بر دوده ننگ ت - ای که ردای حسین را بر دوش داری

ث - گفت در این معرکه یکتا منم ج - هر دو نی خوردند از یک آبخور

۲- در گروه کلمات و جملات زیر، املای چهار واژه غلط است. آن‌ها را بیابید و شکل درستشان را در پاسخ نامه بنویسید.

«عادت ما لوف - در کرامت و فراق به فارس رسیدیم - یال و قارب - کریمی و لعیمی - راهی به مراتب قُرب نداری - فضای نفوس - آب عجلِ گلو گیر - سنجش و قیاس - جاگذاری - طالع مسعود - اشباه و همانندان - مخصمه و تنگنا - برخواستن گرد نبرد - تسلا و آرامش - نسیان و فراموشی از حق - فرقت و وصلت - تصاحب عاشقانه»

۳ - نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. ۱.

- شمشیری که بر گلوی تو آمد / هر چیز و همه چیز را در کائنات به دو پاره کرد .

«همین که روی تو دیدم باز شد در دل چه حاجت است در دل زدن بیا بنشین

۴ - معنای چو (چون) را در بیت زیر ، بنویسید. ۲۵/.

- چو می بینی که نابینا و چاه است اگر خاموش بنشینی گناه است

۵- دو کلمه بنویسید که با فتراک تناسب یا مراعات نظیر داشته باشد. ۵/.

۶ - کدام مصراع به شیوه بلاغی سروده نشده است؟ ۲۵/.

الف - پیر چون گشتی مشو غمگین ز وضع روزگار ب - چو آدمی به جهان نیست دل به مهر که بندم

ج - روی تو کند روشن چشم و دل دانا را د - بر تو گردد روزی این آتش گلستان غم مخور

۷- نوع حذف را در بیت زیر بنویسید. ۲۵/.

«با رشته زلف توام امشب سرِ راز است افسوس که شب کوتاه و این رشته دراز است»

۸ - نوع کاربرد را که در بیت زیر مشخص شده است، چیست؟ ۲۵/.

الف - برو ای گدای مسکین در خانه علی زن که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را

۹- کدام کلمه در عبارت زیر، در طول زمان، تحول معنایی پیدا کرده است. معنی آن را بنویسید. /۵.

بعد از آن که حال دنیاوی ما نیک شده بود، هر یک لباسی پوشیدیم. روزی در آن گرمابه شدیم که ما را در آنجا نگذاشتند گرمابه بان و هر که در آنجا بود، برپای خاستند.

۱۰- از جمله مرگب یک مثال بنویسید. /۲۵.

۱۱- ۵- برای نمودار زیر یک گروه اسمی در جای نقطه چین بنویسید. /۷۵.

هسته	وابسته	گروه اسمی
اسم	مضاف الیه	مضاف الیه
.....

۱۲- انواع « و » در عبارت مقابل مشخص کنید. به ابیاتی که درون مایه عاطفی دارند، ادبیات غنایی گفته می شود و این همان ادبیات و متونی است که بیشترین سهم ادبیات ما را به خود اختصاص داده است. /۵.

قلمرو ادبی ۵ نمره

۱- در عبارت « از روی نیکوش حبس و چاه آمد و از خوی نیکوش تخت و گاه آمد » کدام کلمات دارای سجع هستند؟ /۲۵.

۲- آثار زیر از چه کسانی است؟ /۵.

الف - سیاست نامه ب - مائده های زمینی

۳- حسن تعلیل به کار رفته در « درختان را دوست می دارم که به احترام تو قیام کرده اند » چیست؟ /۵.

۴- آرایه های موجود در ابیات زیر را بنویسید. /۷۵.

الف - گلاب است گویی به جویش روان همی شاد گردد ز بویش روان

ب - خروش سواران و اسبان ز دشت ز بهرام و کیوان همی بر گذشت

ج - ای مسافر دیرین بر روی خار و درد.

۵ - مشبه و مشبه به را در بیت زیر مشخص کنید. /۵.

زنی بود بر سان گردی سوار همیشه به جنگ اندرون نامدار

۶- کنایه را بیابید و معنی کنایه ای آن را بنویسید. /۵.

گفت در این معرکه یکتا منم تاج سر گلبن و صحرا منم

۷- دو بیت بعد از بیت زیر را بنویسید. ۲

الف - به مردی به میدان نهادند روی جهان شد ز ایشان پر از گفت و گوی

ب - بیت قبل و بعد از بیت زیر را بنویسید.

گر در طلبت مارا رنجی برسد شاید چون عشق حرم باشد سهل است بیابان ها

پیروز و تندرست باشید